

Vëzhgimet fenologjike.

Për kultivarin *Bulida*, periudha e lulëzimit është 6 – 10 Mars. Lulëzimi i plotë deri në lidhjen e kokrrës në 4 Prill. Ditët nga lulëzimi i plotë deri në pjekje janë 89-92 ditë. Pjekja e kultivart *Bulida* varion nga data 24.05 -10.06.

Për kultivarin *San Castrese* periudha e lulëzimit është 16-20 Mars. Eshtë marrë fillim lulëzimi, kur pema ka lulëzuar në masën 10-15% dhe lulëzim i plotë kur ka lulëzuar mbi 75 % e pemës. Për kultivarin *Pellechiella*, periudha e lulëzimit deri në lidhjen e kokrrës varion në datat 6 Mars deri në 5 Prill.

Ditët nga lulëzimi i plotë deri në pjekje rezultojnë jetë midis 117-120 ditë.

Analiza pomologjike. Heqja e lastarëve në gjatësi të ndryshme nuk paraqiti ndryshime

rrënjësore.

Rralimi kishte ndikim në rritjen e qëndrueshmërisë së frutave në Kajsi.

Frutat në provën ku rrallimi i degëve u bë në gjatësinë 50-60 cm ishin më të qëndrueshëm se në provën e rrallimit në masën 15-20 cm dhe provën ku nuk u krye rrallimi.

Aplikimet e rrallimit të lastarëve në gjatësi prej 50-60 cm kishin efekt të rëndësishëm në theksimin e ngjyrës tipike të kultivarit,

Në treguesin e rritjes së volumit të kurorës analiza e të dhënave kultivart *San Castrese* ka rritjen më të madhe të kurorës në krahasim me dy kultivart *Pellechiella* dhe *Bulida*.

Kultivart *Bulida* dhe *Pellechiella* nuk kanë ndryshime të vërtetuara midis tyre.

Konkluzione

Rrallimi i lastarëve është parë si një mundësi për një raport të drejtë midis ngarkesës së prodhimit dhe rritjes së cilësisë në këto prova aplikimi.

Rrallimi kur lastarët kanë arritur gjatësinë 20-30 cm, bëhet kur ngarkesa e bimës me masë gjethore nuk është shumë e madhe. Në këtë moment kryerja e këtij operacioni është më e lehtë pasi lastarët eliminohen pa nevojën e gërsërëve duke siguruar edhe më pak plagë në bimë.

Në rastin e rrallimit të lastarëve në gjatësi

50-60 cm bima ka mundësi për një ajrosje më të mirë dhe një shpërndarje uniforme të masës gjethore. Sipërfaqja gjethore nuk ka pasur diferencë të mëdha brenda provave dhe pse kanë formë të ndryshme të kurorës.

Rekomandime

1. Largimin e një pjese të masës gjethore (kur lastarët kanë aritur lartësinë 50-60 cm), duke krijuar kështu mundësinë e bimës të ketë një ajrosje e ndriçim më të mirë.

2. Rrallimin e lastarëve që dalin brenda kurorës duke bërë të mundur që prodhimi të jetë uniform në të gjithë kurorën duke qenë më i ekspozuar nga dielli i cili do të ndikojë në rritjen e cilësisë së prodhimit.

QENDRA E TRANSFERIMIT TË TEKNOLOGJIVE BUJQËSORE VLORE

NDIKIMI I SIPËRFAQES GJETHORE NË CILËSINË E PRODHIMIT NË KULTURËN E KAJISË

KJO FLETË PALOSJE ËSHTË HARTUAR ME SYËM DHËNIEN E NJOHURIVË BAZË FERMERËVE QË KULTIVOJNË KULTURËN E KAJISË

QTTB Vlorë

Adresa: Shamogjin; Novoselë- Vlorë

Në pemët frutore raporti midis masës gjethore dhe asaj drunore është i ndryshëm. Kjo varet nga shumë faktorë si: cilësitë e kultivarit, shërbimet agroteknike, toka në të cilën është mbjellë etj.,

Faktori kryesor i masës gjethore në pemë është krasitja dimërore dhe kraitja e gjelbër e cila është nga operacionet me delikate dhe më të rëndësishme për të patur një prodhim cilësor. Për të bërë një vlerësim të ndikimit të sipërfaqes gjethore mbi cilësinë e prodhimit në parcelat e prodhimit të Bazës Eksperimentale Shamogjin, në kultivarët, Bulida San Castresse dhe Pellechiella u ngritën disa prova.

Metodologjia

Studimi u ngrit në formën e provave, në kultivarët Bulida, San Castresse dhe Pellechiella.

1. Prova e parë: Pa ndërhyrje (pa rrallim të lastarëve) duke lënë në bimë gjithë sasinë e lastarëve.
2. Prova e dytë: Rrallim i lastarëve në momentin kur kanë arritur 20-30 cm gjatësi.
3. Prova e tretë: Rrallim i lastarëve në momentin kur kanë arritur mbi 50-60 cm gjatësi.

Për çdo kultivar u zbatua e njëjta skemë duke i marrë si prova krahasuese (3) brenda kultivarit. Numri i bimëve të marrë në studim janë dhjetë (10) bimë për çdo provë.

Treguesit e marrë në analizë:

- Vëzhgimet fenologjike
- Analiza pomologjike
- Fuqia e zhvillimit të bimës.
- Matja e sipërfaqes gjethore për çdo kultivar
- Analizat kimike për përqindjen e sheqerit, aciditetin.

Rezultate dhe diskutime

Figura Nr. 1 Kultivari Bulida (natyra e rritjes së kurorës, fruti)

Figura Nr. 2 Kultivari Pellechiella (natyra e rritjes së kurorës, fruti akoma i pa maturuar)

Figura Nr. 3 Kultivari San Castresse (natyra e rritjes së kurorës, fruti)

1. Në treguesin e rritjes së volumit të kurorës nga analiza e të dhënave kultivari San Castresse, ka rritjen më të madhe të kurorës në krahasim me dy kultivarët e tjerë Pellechiella dhe Bulida.

Kultivarët Bulida dhe Pellechiella nuk kanë ndryshime të vërtetuara midis tyre

Sipërfaqja gjethore

Matja e sipërfaqes gjethore u bë me programin Leafarea çdo lastarë.

	Bulida	Pellechiella	San Castresse	Mesatarja	Klasa
2016	54.34	45.987	92.312	552.1598	ab
2017	62.21	53.32	99.11	557.91	a

Level		Mean
Bulida	A	107.27503
Pellechiella	A	81.15626
San Castresse	A	66.90548

Analiza e sipërfaqes gjethore midis provave në kultivarët Bulida San Castresse dhe Pellechiella sipas analizës statistikore për nivelin e gabimit 0.05 nuk ka ndryshime të vërtetuara statistikore

Kultivarët nuk kanë të njëjtën mënyrë rritje vegjetatve e për pasojë kanë edhe formë të ndryshme të kurorës. Në të gjithë kultivarët është aplikuar e njëjta mënyrë krasitje. Nisur nga vlerësimi agronomik i sipërfaqes gjethore sipas pozicionimit të degëve tregon se në rastin e kultivarit.

Në (fig. Nr. 3), kultivari San Castresse ka një shtrirje më të gjerë të degëve kundrejt ndriçimit diellor duke patur kështu një zhvillim më të madh të fotosintezës dhe për rrjedhojë përpunon një sasi më të madhe të lëndëve ushqyese e cila ndikon për një prodhim më të madh e cilësor ë.

